



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 241/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosti R. S., K., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., Advokátska kancelária, T., v ktorých namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 Tpo 52/2006 z 5. septembra 2006 a sp. zn. 5 Tpo 11/2007 z 28. februára 2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti R. S. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. októbra 2006 doručená sťažnosť R. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tpo 52/2006 z 5. septembra 2006.

Dňa 22. marca 2007 bola ústavnému súdu doručená ďalšia sťažnosť sťažovateľa, ktorou takisto namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 11/2007 z 28. februára 2007.

Ústavný súd uznesením sp. zn. PL. ÚS 113/07 z 27. júna 2007 v záujme hospodárnosti konania spojil obe veci sťažovateľa na spoločné konanie vzhľadom na to, že sa týkajú toho istého účastníka a zároveň spolu skutkovo súvisia.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti zo 4. októbra 2006 uviedol, že je voči jeho osobe vykonávané väzobné trestné stíhanie pre trestný čin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.) v znení neskorších predpisov. O jeho vzatí do väzby rozhodol Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 4 Tp 34/2006 z 10. marca 2006. Uznesením sp. zn. 4 Tp 106/06 zo 16. augusta 2006 okresný súd predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľa do 5. marca 2007. Voči uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd svojím uznesením sp. zn. 5 Tpo 52/2006 z 5. septembra 2006 zamietol.

Sťažovateľ je tohto názoru, že krajský súd pri svojom rozhodovaní o uvedenej sťažnosti porušil základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručené čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, pričom argumentuje nasledovne:

„Sťažovateľ svoju sťažnosť proti rozhodnutiu o predĺžení väzby odôvodnil a poukázal na všetky skutočnosti, ktoré považoval za nezákonné. Krajský súd v Nitre sa nimi nezaoberal. Takýto postup súdu, je možné považovať za postup, v ktorom absentuje zákonné a ústavne konformné odôvodnenie väzby v zmysle čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, v spojení s čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 17 ods. 2 a 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažovateľ sa domnieva, že niektoré uznesenia sa svojím významom a účinkami blížia alebo prakticky rovnajú rozsudku, pričom medzi ne je potrebné zaradiť i uznesenie o väzbe. Z odôvodnenia uznesenia o väzbe musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Ak odôvodnenie rozhodnutia o vzatí do väzby, o predĺžení väzby, neobsahuje

vysporiadanie sa s obranou sťažovateľa v jej základe poukazujúcim na nezákonnosť, sú právne závery súdu porušením ústavného princípu zákazu ľubovôle v rozhodovaní, preto je potrebné takéto rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 36 ods. 1 Listiny, ako i s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v danom prípade, keďže ide o konanie o osobnej slobode, s čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR.“

Podľa názoru sťažovateľa napadnuté uznesenie neobsahuje potrebné odôvodnenie predovšetkým vo vzťahu k splneniu jednej z podmienok požadovaných ustanovením § 76 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorou je skutočnosť, že prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Rovnako, podľa názoru sťažovateľa, nebola pri rozhodovaní o predĺžení väzby splnená ani druhá z podmienok stanovená citovaným ustanovením Trestného poriadku, ktorou je nemožnosť pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť v prvotnej šesťmesačnej lehote. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza: „predĺženie väzby si vyžiadala len prokurátor, pretože neskoro preskúmal vyšetrovací spis a neskoro vydal pokyn vyšetrovateľovi. Krajský prokurátor v odôvodnení návrhu na predĺženie väzby zo dňa 4.8.2006, čo si osvojil aj súd, tvrdí, že vo veci ide o zložitú dôkaznú situáciu a že k podstatnej zmene došlo v dôsledku zmeny výpovede obvineného M. B. Zložitost' veci nie je daná právnou kvalifikáciou skutku, ale potrebou plynulého vykonávania dôkazov od začiatku vyšetrovania, nie snahou začať vykonávať dôkazy až po uplynutí lehoty trvania väzby v dĺžke 6 mesiacov a skrývať sa zmenu výpovede inej osoby, nie sťažovateľa. K zmene výpovede M. B. došlo v dostatočnom časovom predstihu na jej preverenie výsluchom osôb, ktoré ho údajne donútili k pôvodnej verzii výpovede. Tým by sa možno aj vyjasnilo, že nie je potrebné žiadať o právnu pomoc Maďarskú republiku, resp. ak to bolo potrebné, nie je to v dôsledku zmeny výpovede M. B., pretože k tomuto bola možnosť od samotného začiatku vyšetrovania, lebo skutočnosť, že M. B. mal prevážať nedovolené látky z mesta S. v Maďarskej republike bola známa od začiatku vyšetrovania, je to uvedené aj v uznesení vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zo dňa 8.3.2006 i vo výpovedi tohto obvineného zo dňa 8.3.2006. V predmetnej veci došlo zo strany prokuratúry k pokynu vyšetrovateľovi až 1

mesiac pred skončením lehoty trvania väzby, až vtedy vyšetrovateľ urobil prvé kroky k získavaniu dôkazov podľa pokynu prokurátora, ktorým odôvodňuje návrh na predĺženie väzby. V takomto postupe však mimoriadnosť v obťažnosti veci nemožno vidieť.“

V podaní z 13. novembra 2006 označenom ako „Doplnenie sťažnosti zo dňa 20.9.2006“ sťažovateľ zdôraznil, že spoločenský záujem na obmedzení osobnej slobody sťažovateľa nemôže prevažovať nad ochranou jeho osobnej slobody aj z toho dôvodu, že z výsledkov doterajšieho dokazovania trestného stíhania vedeného voči jeho osobe, podľa jeho názoru vyplýva záver, „že som nevedel o tom, že spoluobvinený dáva do miesta môjho bydliska zakázané látky“. V tejto súvislosti poukazuje sťažovateľ aj na rozhodovaciu prax všeobecných súdov.

Opierajúc sa o uvedení argumentáciu navrhuje sťažovateľ ústavnému súdu, aby vo veci rozhodol nasledovne:

„Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 5Tpo 52/2006 zo dňa 5.9.2006, pri ktorom bola nedôsledne preskúmaná sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu v Nitre č.k. 4Tp 106/06 – 13 zo dňa 16.8.2006 o predĺžení väzby, porušil ústavné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 5tpo 52/2006 zo dňa 5.9.2006 zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu 22. marca 2007 sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 11/2007 z 28. februára 2007, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o ďalšom predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľa do 5. septembra 2007. Sťažovateľ uvádza, že predmetnú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu odôvodnil a poukázal na všetky skutočnosti, ktoré považoval za nezákonné. Podľa vyjadrenia sťažovateľa sa nimi krajský súd nezaoberal a sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza: „Odvolačí súd sa v podstate vecou nezaoberal, hoci išlo o nové skutočnosti pri predlžovaní väzby a odkázal na svoje predchádzajúce rozhodnutie o väzbe i o jej predĺžení, čo je v rozpore nielen s ústavou ale aj samotným Tr. por., ktorý ukladá

povinnosť orgánom činným v trestnom konaní v každom štádiu trestného konania skúmať dôvody väzby. Čo bolo predtým, nemôže byť dôvodom na ďalšie trvanie väzby.

Takýto postup súdu, je možné považovať za postup, v ktorom absentuje zákonné a ústavne konformné odôvodnenie väzby v zmysle čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, v spojení s čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 17 ods. 2 a 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Podľa názoru sťažovateľa sa v odôvodnení uznesenia krajský súd nevysporiadal s obranou sťažovateľa poukazujúcou na nezákonnosť uznesenia okresného súdu o predĺžení lehoty trvania väzby. Sťažovateľ sa takisto domnieva, že uznesenie krajského súdu tiež neobsahuje odôvodnenie vo vzťahu k splneniu jednej z podmienok požadovaných ustanovením § 76 ods. 2 Trestného poriadku, ktorou je skutočnosť, že prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Rovnako sa sťažovateľ domnieva, že pri rozhodovaní o predĺžení väzby nebola splnená ani druhá z podmienok stanovená citovaným ustanovením Trestného poriadku, ktorou je nemožnosť pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť v predošlej lehote. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza: „Ak má byť obťažnosť veci dôvodom predĺženia väzby, musí sa vyznačovať určitým stupňom mimoriadnosti, lebo predĺženie väzby je len výnimkou zo zásady stanovujúcej trvanie väzby. Ani táto podmienka splnená nebola a predĺženie väzby si vyžiadala len prokurátor, pretože neskoro preskúmal vyšetrovací spis a neskoro vydal pokyn vyšetrovateľovi, a je možné (vzhľadom na tvrdenie dožiadaného orgánu), že aj antidatoval vyhotovenie dožiadania (čo samozrejme je potrebné preveriť). Krajský prokurátor v odôvodnení návrhu na predĺženie väzby zo dňa 4.8.2006, čo si osvojil aj súd, tvrdí, že vo veci ide o zložitú dôkaznú situáciu a že k podstatnej zmene došlo v dôsledku zmeny výpovede obvineného M. B. Zložitosť veci nie je daná právnou kvalifikáciou skutku, ale potrebou plynulého vykonávania dôkazov od začiatku vyšetrovania, nie snahou začať vykonávať dôkazy až po uplynutí lehoty trvania väzby v dĺžke 6 mesiacov a skrývať sa zmenu výpovede inej osoby, nie sťažovateľa. K zmene výpovede M. B. došlo v dostatočnom časovom predstihu na jej preverenie výsluchom osôb, ktoré ho údajne donútili k pôvodnej verzii výpovede. Tým by sa možno aj vyjasnilo, že nie je potrebné žiadať o právnu pomoc Maďarskú republiku, resp. ak to bolo

potrebné , nie je to v dôsledku zmeny výpovede M. B., pretože k tomuto bola možnosť od samotného začiatku vyšetrovania, lebo skutočnosť, že M. B. mal prevážať nedovolené látky z mesta S. v Maďarskej republike bola známa od začiatku vyšetrovania, je to uvedené aj v uznesení vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zo dňa 8.3.2006 i vo výpovedi tohto obvineného zo dňa 8.3.2006. Navyše doteraz už uplynula príliš dlhá doba na to, aby o spoluprácu s Maďarskou republikou bolo požiadané v takom časovom predstihu, aby nevznikli prieťahy v konaní a aby tu už bola aj odpoveď. Napríklad v predmetnej veci došlo zo strany prokuratúry k pokynu vyšetrovateľovi až mesiac pred skončením lehoty trvania väzby, až vtedy vyšetrovateľ urobil prvé kroky k získavaniu dôkazov podľa pokynu prokurátora, ktorými odôvodňuje návrh na predĺženie väzby. V takomto postupe však mimoriadnosť v obťažnosti veci nemožno vidieť, o to zvlášť, že ani prokuratúra nepožiadala o spoluprácu s Maďarskou republikou tak, aby rešpektovala obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa. Uznesenie súdu napadnuté sťažovateľom sa z pohľadu skúmania otázky, čo ovplyvnilo dĺžku vyšetrovania nezaoberalo, prakticky sa nezaoberalo z tohto pohľadu ničím.“

Na základe uvedenej argumentácie navrhuje sťažovateľ ústavnému súdu, aby vo veci rozhodol nasledovne :

„Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 5Tpo 11/2007 zo dňa 28.2.2007, pri ktorom bola nedôsledne preskúmaná sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu v Nitre č.k. 1 Tp 22/07-16 zo dňa 23.2.2007 o predĺžení väzby, porušil ústavné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 5Tpo 11/2007 zo dňa 28.2.2007 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 52/2006 z 5. septembra 2006, ako aj uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 11/2007 z 28. februára 2007 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 4 Tp 34/2006 z 10. marca 2006 z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Podľa citovaného

ustanovenia pod písmenom a) obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest. Podľa citovaného ustanovenia pod písmenom c) obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 4 Tp 106/06 zo 16. augusta 2006 v spojení s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 52/2006 z 5. septembra 2006 bola sťažovateľovi predĺžená lehota trvania väzby do 5. marca 2007.

V uznesení okresný súd opodstatnenosť ďalšieho trvania väzby odôvodnil tým, že poukázal na obťažnosť veci, ktorá bránila skončeniu prípravného konania v šesťmesačnej lehote a súčasne na potrebu zadováženia a vykonania ďalších dôkazov, ktoré uviedol vo svojom návrhu na predĺženie väzby prokurátor (opätovné výsluchy obvinených, dožiadanie právnej pomoci Maďarskej republiky, „*vyčkat' na vypracovanie znaleckých posudkov, odborných vyjadrení, zabezpečiť ďalšie správy od bankových inštitúcií a osôb zabezpečujúcich telekomunikačnú činnosť, stotožniť a vypočuť ďalšie osoby ako svedkov*“). Okresný súd zároveň uviedol, že dôvody väzby sťažovateľa naďalej trvajú, tak ako boli ustálené „*pri rozhodovaní o vzatí obvinených do väzby a o žiadosti o prepustenie z väzby*“.

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá z hľadiska svojej argumentácie je v podstate totožná so sťažnosťami adresovanými ústavnému súdu. O sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tpo 52/2006 z 5. septembra 2006, v ktorom sa stotožnil s návrhom prokurátora a potvrdil existenciu konkrétnych skutočností opodstatňujúcich jej predĺženie.

V otázke pretrvávania väzobných dôvodov v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku sa tiež odvolal na závery obsiahnuté v jeho uznesení sp. zn. 5 Tpo 20/2006 z 31. marca 2006. V citovanom uznesení krajský súd prezentoval nasledovné skutkové a právne závery opodstatňujúce väzobné stíhanie sťažovateľa: *„Pokiaľ ide o daný dôvod väzby v prípade obvineného S., sám obvinený vo svojej výpovedi uviedol, že i v minulosti sa stalo, že obvinený M. B. si u neho vykladal osobné veci. Z tejto skutočnosti sa dá vyvodiť, že i obvinený R. S. v spolupráci s obvineným M. B. sa trestnej činnosti dopúšťal opakovane a existuje dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Pokiaľ ide o dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., obom obvineným, vzhľadom na kvalifikáciu ich konania, hrozí vysoký trest a tým je daný dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm.) a) Tr. por., pričom z dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že k danej skutočnosti nemusí pristúpiť žiadna iná konkrétna skutočnosť, odôvodňujúca obavu, že by obvinený ušli, resp. že by sa skrývali.“*

Uznesením okresného súdu sp. zn. 1 Tp 22/07 z 23. februára 2007 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 11/2007 z 28. februára 2007 bola sťažovateľovi lehota trvania väzby predĺžená do 5. septembra 2007.

V uvedenom uznesení okresný súd opodstatnenosť ďalšieho trvania väzby oprel o argumentáciu týkajúcu sa náročnosti veci z hľadiska zistenia skutkového stavu danú predovšetkým realizáciou dožiadania právnej pomoci Maďarskej republiky. Okresný súd zároveň uviedol, že *„Všetky zistené konkrétne skutočnosti v čase rozhodovania o vzatí obvinených do väzby naďalej trvajú“*, a teda prepustením obvinených z väzby na slobodu hrozí zmarenie alebo sťaženie dosiahnutia účelu trestného konania.

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, jej argumentačné východiská v podstate korešpondujú so sťažnosťami adresovanými ústavnému súdu. O sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tpo 11/2007 z 28. februára 2007, v ktorom sa stotožnil s návrhom prokurátora na predĺženie väzby, ako aj s rozhodnutím okresného súdu v otázke pretrvávania väzobných dôvodov v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Svoje závery podporil odkazom na svoje predchádzajúce rozhodnutia, a síce na

„uznesenie, ktorým boli zamietnuté sťažnosti obvinených, jednak proti vzatiu do väzby a jednak i sťažnosti proti rozhodnutiu o predĺžení lehoty trvania väzby“ (teda už citované uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 20/2006 z 31. marca 2006 a sp. zn. 5 Tpo 52/2006 z 5. septembra 2006).

Z už citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

V prípade uplatnenia uvedenej subsidiárnej právomoci ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 *mutatis mutandis* I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

Opierajúc sa o tieto východiská posudzoval ústavný súd aj sťažnosti sťažovateľa, pričom bol viazaný návrhmi na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), v rámci ktorých sťažovateľ kvalifikovaným spôsobom (zhodne v petite obidvoch sťažností) za porušenie ním označených práv označil nedôslednosť krajského súdu pri preskúmaní jeho sťažností proti uzneseniam okresného súdu o predĺžení väzby a z toho dôvodu žiadal

rozhodnutia krajského súdu zrušiť. Porušenia iných práv ako podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a namietanie ďalších skutočností spojených s dôvodmi a trvaním väzby, na ktoré sťažovateľ poukazoval v sťažnosti, preto možno chápať ako súčasť širšej argumentácie sťažovateľa, o ktorej nežiadal výslovne (v rozsahu stanovenom v petite) rozhodnúť. Uvedený názor ústavného súdu umocňuje skutočnosť, že sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom zastupoval kvalifikovaný právny zástupca.

K námietke sťažovateľa (uvedenej v jeho sťažnosti z 22. marca 2007), ktorou krajskému súdu vytkol spôsob odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom krajský súd „odkázal na svoje predchádzajúce rozhodnutia o väzbe i o jej predĺžení“, považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že takýto spôsob formulovania odôvodnenia rozhodnutia (v uvedenom prípade uznesenia) je možné z hľadiska jeho preskúmateľnosti akceptovať (obsah predchádzajúcich rozhodnutí je totiž dotknutým osobám dostupný jednak prostredníctvom ich oznámenia spôsobom stanoveným ustanoveniami § 179 Trestného poriadku, ako aj prípadnou možnosťou nazretia do príslušného spisu v zmysle ustanovení § 69 Trestného poriadku), preto ústavný súd nepovažuje uznesenie krajského súdu sp. zn. 5Tpo 11/2007 z 28. februára 2007 v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 1Tp 22/07 z 23. februára 2007 za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené.

V súvislosti s ďalšou rovinou uvedenej námietky vyjadrenou vetou sťažovateľa: „Čo bolo predtým, nemôže byť dôvodom na ďalšie trvanie väzby.“, chce ústavný súd zdôrazniť, že otázka, či skutkové a právne zistenia obsiahnuté v týchto predchádzajúcich rozhodnutiach mali v danom štádiu skutočne aj charakter aktuálnosti je otázkou, ktorej posúdenie patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu a ku ktorej sa ústavný súd (aj vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu) nemôže vyjadrovať z dôvodov nedostatku právomoci (subsidiarita).

Krajský súd (v právomoci ktorého bolo posúdenie skutkových a právnych otázok relevantných pre rozhodnutie o predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľa) vychádzal zo skutkového a právneho stavu uvedeného jednak v návrhu prokurátora, ako aj v uznesení okresného súdu, ktorý poukázal na skutkové okolnosti odôvodňujúce obťažnosť trestnej veci a pretrvávanie väzobných dôvodov a ktorého právne závery krajský súd akceptoval.

Svoje závery o pretrvávajúci väzobných dôvodov podporil krajský súd aj poukázaním na aktuálnosť svojich skutkových zistení a právnych názorov prezentovaných v predchádzajúcich rozhodnutiach.

Z odôvodnení rozhodnutí krajského súdu nemožno vyvodíť, že by sa nevysporiadal s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa adekvátne a preskúmateľne a podľa právneho názoru ústavného súdu sú tieto odôvodnenia ústavnoprávne akceptovateľné.

Ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci rozhodujúceho krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy, preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007